

<p>تاریخ آزمون : ۱۳ / ۳ / ۴۰۰</p> <p>ساعت شروع: صبح ۹</p> <p>مدت آزمون: ۷۰ دقیقه</p> <p>نمره با عدد:</p> <p>نمره با حروف:</p> <p>نام طراح: اعظم مظاہری</p> <p>تاریخ و امضا:</p>	<p>اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان</p> <p>اداره آموزش و پرورش منطقه کوهپایه</p> <p>دیبرستان بنت الهدی/ هنرستان مهر</p> <p>سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹</p> <p>نوبت دوم/ خرداد ماه</p> <p>مهر آموزشگاه</p> <p>تعداد صفحات: ۳ - تعداد سوال ۲۳</p>	<p>آزمون درس : علوم و فنون ادبی (۱)</p> <p>نام و نام خانوادگی:</p> <p>نام پدر:</p> <p>شماره دانش آموزی:</p> <p>پایه: دهم</p> <p>رشته: انسانی</p>
--	--	---

ردیف	خوبی‌خواه شماست، بیهوده آن را در باغ دیگران مجوید»	صفحه اول	بارم
۱	<p>تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)</p> <p>عبارات زیر را با واژه‌های مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) کتاب اوستا سرانجام در دوره به نگارش در آمد.</p> <p>ب) ابوالفضل میبدی، کتاب را تحت تأثیر خواجه عبدالله انصاری به نثر موزون نوشت.</p> <p>ج) تحول روحی و معنوی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.</p>		۰/۷۵
۲	<p>درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید</p> <p>الف) اولین کسی که قصیده تمام و کمال حکمی و اندرزی سرود، ناصر خسرو بود.</p> <p>ب) کتبیه‌های تخت جمشید به زبان فارسی باستان و خط میخی نوشته شده است</p> <p>ج) گسترش عرفان و تصوف از دلایل توجه نویسنده‌گان قرن پنجم و ششم به فارسی نویسی بود. ص ○ غ ○</p>		۰/۷۵
۳	<p>گزینه صحیح را برگزینید.</p> <p>۳-۱) طبقه بندی کدام سبک براساس نظریه ارسطو، نادرست است?</p> <p>الف) زمان: دوره معاصر ○ ب) مخاطب: عامیانه ○ ج) موضوع: فلسفی ○ د) هدف: فکاهی ○</p> <p>۳-۲) همه گزینه‌ها از عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان فارسی در قرن سوم تا پنجم است جز گزینه.....</p> <p>الف) توسعه مدارس و مراکز تعلیم ○</p> <p>ب) لشکر کشی و فتوحات غزنیان ○</p> <p>ج) پاکسازی زبان فارسی از ترکیبات و مفردات عربی ○</p> <p>د) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادبیان به دربار ○</p>		۰/۵
۴	<p>پاسخ درست داخل کمانک را برگزینید.</p> <p>الف) پدر شعر فارسی (فردوسی- روکنی) است.</p> <p>ب) نخستین نمونه نثر فتنی (کلیله و دمنه- گلستان) است.</p> <p>ج) رواج داستان سرایی و منظومه‌های داستانی از ویژگی‌های (ادبی- فکری) سبک عراقی است.</p>		۰/۷۵
۵	<p>با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>خدای تبارک و تعالی، همه بندگان را از عذاب قرض و دین فرج دهد؛ «به حق الحق و اهل» و چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد. چنان که در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم.» (سفرنامه ناصر خسرو)</p> <p>الف) این نوشته، مربوط به کدام دوره نثر است؟</p> <p>ب) دو ویژگی این نثر را بنویسید.</p>		۰/۷۵
۶	<p>با توجه به ویژگی زبانی سبکی، مشخص کنید هر یک از ایيات زیر در کدام سبک (عراقي- خراساني) سروده شده است؟</p> <p>الف) زدش بر زمین بر به کردار شیر</p> <p>ب) زد نفس سر به مهر صبح ملمع نقاب</p> <p>ب) زد نفس سر به مهر صبح ملمع نقاب</p>		۰/۵

ب	موسيقي شعر (۶ نمره)	صفحه ۲	۶
۷	کدام تساوی از نظر حس و حال فضای شعری و عاطفی نادرست است؟ آن را تصحیح کنید. الف) گل بخندید و باغ شد پدرام / ای خوش‌آین جهان بدین هنگام = وصف طبیعت با شادی و خوش باشی ب) نصیحتی اگر بشنوی زیان نکنی / که اعتماد بر اوضاع این جهان نکنی = حالت بدینی نسبت به دنیا پ) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها = مضمون پند و اندرز	۰/۵	
۸	واژه «دل انگیز» را یک بار با حذف همزة و یک بار بدون حذف همزة تقطیع هجایی کنید. با حذف همزة: بدون حذف همزة:	۱	
۹	هر یک از اصطلاحات سمت راست را به بیت مربوط به آن در سمت چپ وصل کنید. (سمت چپ یک بیت اضافی است.) ۱- الا ای پیر فرزانه مکن عییم ز میخانه // که من در ترک پیمانه دلی پیمان شکن دارم ۲- ساقی به نور باده برافروز جام ما // مطرب بگو که کار جهان شد به کام ما ۳- گدا را چو حاصل شود نان شام // چنان خوش بخسبد که سلطان شام ۴- می سوزم از فراقت روی از جفا بگردان // هجران بلای ما شد یا رب! بلا بگردان	۰/۷۵	
۱۰	قافیه کردن واژه‌های کدام گزینه درست است؟ الف) صدق-عشق ○ ب) حُفْتَن-رَفْتَن ○ ج) باغ - فراق ○ د) فردوسی-طوسی ○	۰/۲۵	
۱۱	با توجه به بیت زیر جدول را کامل کنید. معلمت همه شوخی و دلبری آموخت جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت	۱/۲۵	
۱۲	کدام مصraig، هم وزن مصraig «تو بر زیرستان درشتی مکن» است? الف) دلم را داغ عشقی بر جین نه ○ ب) بیا با گل لاله بیعت کنیم ○	۰/۲۵	
۱۳	الف) مصraig «تاج عزّت به سرم بنهدای» را به خط عروضی بنویسید.	۰/۵	
۱/۵	ب) هجاهاي بيت زير را جدا جدا بنويسيد، سپس در زير هر هجا، علامت آن را بگذاري. دل نیست کبوتر که چو برخاست نشيند//از گوشه‌ی بامي که پريديم پريديم		
ب	ذیایی شناسی (۶ نمره)	۱	۱۴
	در بیت های زیر آرایه واژه آرایی و واچ آرایی را نشان دهید. الف) شاه شمشادقدان، خسر و شیرین دهنان // که به مژگان شکند قلب همه صف شکنان ب) چو لب به کوزه نهی کوزه نبات شود // ز کوزه قطره چکد چشمہ حیات شود		
۱۵	در ایيات: ۱- کار دلم به جان رسد، کارد به استخوان رسد // ناله کنم بگویدم: «دم مزن و بیان مکن» ۲- ای مرغ اگر پری به سر کوی آن صنم // پیغام دوستان برسانی بدان پری الف) جناس ها را بیاید و نوع هر یک را بنویسید. ب) جناس های به کار رفته در ایيات را از نظر ارزش موسیقایی با هم مقایسه کنید.	۱/۵ ۰/۵	

۴۰۰ / ۳ / ۱۳	تاریخ آزمون :	اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان	آزمون درس : علوم و فنون ادبی (۱)
۹ صبح	ساعت شروع:	اداره آموزش و پرورش منطقه کوهپایه	نام و نام خانوادگی:
۷۰ دقیقه	مدت آزمون:	دیبرستان بنت الهدی/ هنرستان مهر	نام پدر:
نمره با عدد:		سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹	شماره دانش آموزی:
نمره با حروف:		نوبت دوم/ خرداد ماه	پایه: دهم
نام طراح: اعظم مظاہری		مهر آموزشگاه	رشته: علوم انسانی
تاریخ و امضا:		تعداد صفحات: ۳ - تعداد سوال ۲۳	

ردیف	ادامه پرسش‌ها از صفحه ۳	صفحه ۳	بارم
۱۶	بیت زیر آرایه «موازن» دارد یا «ترصیع»؟ دلیل خود را بنویسید. هم از گوهر گزیده هم ز اختر // هم از منظر ستوده هم ز مخبر: باطن		۰/۷۵
۱۷	در نوشته‌ی زیر، سجع را بباید و نوع آن را مشخص کنید. «الهی! بر تارک ما خاک خجالت نثار مکن و ما را به بلای خود گرفتار مکن.		۰/۷۵
۱۸	در بیت زیر آرایه «اشتقاق» بین چه واژه‌هایی برقرار شده است? محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست چون رخت از آن توست به یغما چه حاجت است؟		۰/۵
۱۹	در بیت زیر، کدام آرایه داخل کمانک دیده نمی‌شود؟ (واج آرایی- جناس- اشتقاد- موازن) «عالم همه عابدند و معبدود یکی است // دنیا همه ساجدند و مسجدود یکی است»		۰/۵
۲۰	چرا در بیت زیر، نمی‌توان دو واژه مشخص شده را جناس ناقص حرکتی دانست? «ملک را همین مُلک پیرایه بس // که راضی نگردد به آزار کس»		۰/۵
ت	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نموده)		
۲۱	دو ویژگی زبانی و دو ویژگی ادبی سبک عراقی را با ذکر نمونه در شعر زیر مشخص کنید. سبا ز منزل جانان گذر دریغ مدار وز او به عاشق بی دل خبر دریغ مدار کنون که چشممه قند است لعل نوشینت از او وظیفه و زاد سفر دریغ مدار مکارم تو به آفاق می برد شاعر ویژگی زبانی..... ویژگی ادبی.....		۲
۲۲	دو بیت زیر از یکی از قصاید رودکی است. چهار ویژگی سبک خراسانی را در آن پیدا کنید. آمد بهار خرم با رنگ و بوی طیب با صد هزار نزهت و آرایش عجیب لشکرشن ابر تیره و باد صبا نقیب :		۱
۲۳	نوشته زیر را از نظر فکری و ادبی بررسی کنید. «مودت اهل صفا، چه در روی و چه در قفا، نه چنان (است) کز پست عیب گیرند و پیشتبیش میرند.		۱
	طراح: مظاہری	اشتباهی که بیش از یکبار تکرار شود، انتخاب است.	جمع: ۲۰
	پیروز باشد		

۱۴۰۰/۳/۱۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی - پایه : دهم	راهنمای تصحیح امتحان داخلی درس : علم و فنون ادبی ۱																																										
ساعت ۹ صبح	دیبرستان دخترانه بنت الهدی کوهپایه - استان اصفهان	طراح : اعظم مظاہری																																										
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره																																										
الف ۱	تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۴ نمره الف- ساسانی ۰/۲۵ .۰ ب- کشف الاسرار و عده الابرار ۰/۲۵ ج- سنایی ۰/۲۵	۰/۷۵																																										
۲	الف- غلط ۰/۲۵ .۰ ب- صحیح ۰/۲۵ ج- صحیح ۰/۲۵	۰/۷۵																																										
۳	۱-۳: ج ۰/۲۵ موضع: فلسفی ۰/۲۵ ۲-۲: ج پاکسازی زبان فارسی از ترکیبات و مفردات عربی ۰/۲۵	۰/۵																																										
۴	الف- رودکی ۰/۲۵ .۰ ب- کلیله و دمنه ۰/۲۵ ج- ادبی ۰/۲۵	۰/۷۵																																										
۵	الف- دوره غزنوی- سلجوقی ۰/۲۵ .۰ ب: اطناب (جمله ها طولانی هستند .۰/۲۵ تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث : به حق الحق و اهله ۰/۲۵//۰ افزایش کاربرد لغات عربی نسبت به دوره قبل : عذاب . قرض. اکرام و انعام... دو مورد کافی است	۰/۷۵																																										
۶	الف- خراسانی- ۰/۲۵ .۰ ب: عراقی ۰/۲۵	۰/۵																																										
ب ۷	موسیقی شعر ۶ نمره بیت گزینه پ ۰/۲۵ .۰ عاشقانه و شاد ۰/۲۵	۰/۵																																										
۸	با حذف همزة: دِلَنْ گیز ۰/۲۵ ۰/۲۵ -۰-۰-۰-۰/۲۵ بدون حذف همزة: دِلَنْ گیز ۰/۲۵ ۰/۲۵ -۰-۰-۰/۲۵	۱																																										
۹	الف) ذو قافتین ۳-گدا را چو حاصل شود نان شام // چنان خوش بخسبد که سلطان شام ۰/۲۵ ب) قافیه درونی ۱- الا ای پیر فرزانه مکن عییم ز میخانه // که من در ترک پیمانه دلی پیمان شکن دارم ۰/۲۵ پ) قاعده ۱ قافیه ۴-می سوزم از فراقت روی از جفا بگردان// هجران بلای ما شد یا رب! بلا بگردان ۰/۲۵	۰/۷۵																																										
۱۰	ب) خُفْتَنْ-رَفْتَنْ ۰/۲۵	۰/۲۵																																										
۱۱	معلمت همه شوخی و دلبری آموخت جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت ردیف وائزگان قافیه حروف اصلی قافیه حروف الحاقی قاعده قافیه	۱/۲۵																																										
۱۲	ب) بیا با گل لاله بیعت کنیم	۰/۲۵																																										
۱۳	الف - تاج عزّت به سرم بنهدای» : تاجِ عِزَّت ۰/۲۵ بِ سَرَمِ بِنَهَادِي ب- دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند// از گوشه‌ی بامی که پریدیم پریدیم تقطیع هجایی هر دو مصraع ۷۵/۰ نمره علامت هجایی ۰/۷۵	۰/۵																																										
۱۴	<table border="1"> <tr> <td>دِل</td><td>نِی</td><td>سَت</td><td>کَ</td><td>بُو</td><td>تَر</td><td>کِ</td><td>جُ</td><td>بُر</td><td>خَا</td><td>سَت</td><td>نِ</td><td>شِی</td><td>نَد</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>-</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td><td>-</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td><td>-</td><td>-</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td><td>۰/۲۵</td><td>-</td> </tr> <tr> <td>عز</td><td>گو</td><td>شِ</td><td>یِ</td><td>مِ</td><td>رِ</td><td>پِ</td><td>کِ</td><td>رِ</td><td>دِی</td><td>مِ</td><td>رِ</td><td>پِ</td><td>دِیم</td> </tr> </table>	دِل	نِی	سَت	کَ	بُو	تَر	کِ	جُ	بُر	خَا	سَت	نِ	شِی	نَد	-	-	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	-	۰/۲۵	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	-	عز	گو	شِ	یِ	مِ	رِ	پِ	کِ	رِ	دِی	مِ	رِ	پِ	دِیم	۱/۵
دِل	نِی	سَت	کَ	بُو	تَر	کِ	جُ	بُر	خَا	سَت	نِ	شِی	نَد																															
-	-	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	-	۰/۲۵	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	-																															
عز	گو	شِ	یِ	مِ	رِ	پِ	کِ	رِ	دِی	مِ	رِ	پِ	دِیم																															
۱۵	<p>زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>الف- واج آرایی صامت «ش» و «ن» و ۰/۲۵ و مصئت بلند «ا» ۰/۲۵</p> <p>ب- واژه آرایی کوزه ۰/۲۵ شود ۰/۲۵</p> <p>الف- کار و کارد ۰/۲۵ .۰ جناس ناقص ۰/۲۵ .۰ افزایشی ۰/۲۵</p> <p>۲- پری (پری و پرواز کنی) ۰/۲۵ / پری (فرشته و پری) ۰/۲۵ .۰ جناس همسان یا تام ۰/۲۵</p> <p>ب: ارزش جناس تام (پری و پری) در بیت دوم بیشتر از بیت اول است ۰/۵</p>	۱																																										

۰/۷۵	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 12.5%;">آخر</td><td style="width: 12.5%;">ز</td><td style="width: 12.5%;">هم</td><td style="width: 12.5%;">گزیده</td><td style="width: 12.5%;">گوهر</td><td style="width: 12.5%;">از</td><td style="width: 12.5%;">هم</td></tr> <tr> <td>مخبر</td><td>ز</td><td>هم</td><td>ستوده</td><td>منظر</td><td>از</td><td>هم</td></tr> <tr> <td>متوازی</td><td></td><td></td><td>متوازی</td><td>متوازی</td><td></td><td></td></tr> </table> <p style="text-align: center;">ترصیع ۰/۲۵ . زیرا سجع ای متوازی در دومصراع در تقابل یکدیگر قرار گرفته اند . ۰/۵ .</p>	آخر	ز	هم	گزیده	گوهر	از	هم	مخبر	ز	هم	ستوده	منظر	از	هم	متوازی			متوازی	متوازی			۰/۲۵
آخر	ز	هم	گزیده	گوهر	از	هم																	
مخبر	ز	هم	ستوده	منظر	از	هم																	
متوازی			متوازی	متوازی																			
۰/۷۵	نثار ۰/۲۵ . گرفتار ۰/۲۵ . سجع مطرف ۰/۲۵	۱۷																					
۰/۵	محتاج ۰/۲۵ . حاجت ۰/۲۵	۱۸																					
۰/۵	جناس ۰/۵	۱۹																					
۰/۵	زیرا اختلاف واج ها بیشتر از یک واج است و جناس فقط اختلاف در یک واج به وجود می آید ۰/۵ .	۲۰																					
	تقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	ت																					
۲	<p>ویژگی زبانی:</p> <p>ترکیبات نو ۰/۲۵ . چشمی قند ۰/۲۵ . وجود لغات عربی ۰/۲۵ . مکارم /آفاق/ ۰/۲۵ .</p> <p>یا (کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری این که به سادگی‌معنی بیت را نمی فهمیم از بین رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی ذکر دومورد کافی است</p> <p>ویژگی ادبی:</p> <p>قالب شعر غزل است ۰/۲۵ . از قالب های رایج این سبک ۰/۲۵ .</p> <p>توجه بیشتر به آرایه های ادبی ۰/۲۵ . تشییه و استعاره در لعل نوشین /طوطی / واج ارایی ۰/۲۵ .</p> <p>به کارگیری ردیف دشوار اسم و فعل / دریغ مدار</p>	۲۱																					
۱	<p>садگی زبان شعر ۰/۲۵ . روح حماسی در شعر (لشکر و نقیب) ۰/۲۵ . روح شادی و نشاط و خوش باشی در شعر ۰/۲۵ .</p> <p>از تشییه حسی در توصیف بهره گرفته ۰/۲۵ .</p> <p>شعر واقع گراست و توصیفات طبیعی و حسی است / قافیه ساده است و ردیف ندارد/ استفاده از ارایه های ادبی در حد اعتدال است (تشییه / تشخیص/) ذکر چهار مورد کافی است.</p>	۲۲																					
۱	<p>فکری:</p> <p>نکوهش ریاکاری و چاپلوسی و بیان ارزش یکرنگی و خلوص نیت (یا هر مفهوم درست دیگر) ۰/۵ .</p> <p>ادبی:</p> <p>جناس: صفا و قفا ۰/۲۵ . سجع و جناس: گیرند و میرند ۰/۲۵ . تضاد پس و پیش یا روی و قفا / واج آرایی ر / ذکر دو آرایه کافی است</p> <p>موفق و پیروز باشد - اعظم مظاهری</p>	۲۳																					